

ENW'R PWYLLGOR CRAFFU	CYMUNEDAU
DYDDIAD Y CYFARFOD	24 Chwefror 2015
TEITL	Maes Parcio Llyn Bach, Porthmadog
AWDUR	Aled Davies, Pennaeth Adran Rheoleiddio
AELOD CABINET	Cynghorydd Dafydd Meurig
PWRPAS	Ymateb i gais i alw penderfyniad yr Aelod Cabinet Rheoleiddio i'r Pwyllgor Craffu

1. Ar 17 Ionawr, 2015 arwyddwyd Taflen Benderfyniad gan yr Aelod Cabinet Rheoleiddio mewn perthynas â Maes Parcio Llyn Bach, Porthmadog [Atodiad 1]. Yn syml, penderfyniad i awdurdodi cyfnewid tir trwy gytundeb gyda'r Cwmni Rheilffordd Ffestiniog yw'r penderfyniad hwn a hefyd i roi sail ar gyfer cytuno rhaglen waith ymarferol i hwyluso rheolaeth effeithiol o'r safle. Rhyddhawyd y penderfyniad ychydig ddyddiau yn ddiweddarach.
2. Ar y 29 Ionawr, 2015 arwyddwyd cais ffurfiol gan Gadeirydd a dau o aelodau'r Pwyllgor Craffu Cymunedau i alw'r penderfyniad i'r Pwyllgor Craffu ar y sail:
 - Nad oes ystyriaeth ddigonol wedi ei roi i'r ffaith y gallai'r Cwmni Rheilffordd ddefnyddio statudau Sant Steffan i ddefnyddio'r tir ar gyfer dibenion sydd yn groes i bolisiau amgylcheddol ac adfywio'r Cyngor.
 - Nad oes ymgynghori digonol wedi ei wneud yn lleol.
3. Mae materion yn ymwneud a pherchnogaeth, rheolaeth a defnydd o diroedd yn yr ardal yma wedi bod yn destun trafodaeth rhwng y Cyngor ar Cwmni Rheilffordd ers blynnyddoedd. Tua deunaw mis yn ôl gwnaeth Pennaeth Adran Rheoleiddio benderfyniad bod y mater wedi llusgo yn rhy hir ac yn cael ei gymhlethu gan nifer o ystyriaethau ymylol ac felly, ymgwymerodd â gwaith i adolygu'r ffeil yn ei chyfanrwydd. Gwnaed hyn ar y cyd gyda swyddogion Cyfreithiol ac Eiddo'r Cyngor.
4. Canfyddiad y Pennaeth oedd bod angen rhoi ffocws ar y materion perthnasol a chanfod datrysiad cyn i'r mater gyrraedd pwynt lle byddai angen ei gyfeirio i dribiwnlys tir gan y byddai hynny yn debygol o arwain at ganlyniad anfodhaol a chostau sylweddol i'r Cyngor.

5. Fel rhan o'r drafodaeth yma, cynhaliwyd trafodaethau uniongyrchol gyda'r Cwmni Rheilffordd a gyda'r aelodau lleol. Eglurodd y Pennaeth yn y cyfarfodydd yma beth oedd y canfyddiadau ag sut y rhagwelai y gellid cyrraedd datrysiad. Yn ystod y cyfnod yma, rhoddwyd atebion i nifer o gwestiynau a phryderon oedd yn codi gan geisio egluro lle y gallai'r Cyngor fod yn fwy cadarn ynglŷn â dal eu tir a lle y byddai yn well cyfaddawdu.
6. Cafwyd arweiniad gan yr Adran Gyfreithiol mewn perthynas â hawliau statudol y Cwmni Rheilffordd ac roedd hyn yn ddylanwadol wrth lunio safbwynt y Cyngor. Cydnabyddir bod yr hawliau yma yn eang ac nad oes ganddynt angen caniatâd y Cyngor i ymgymryd â rhai gweithgareddau sy'n berthnasol i redeg a chynnal rheilffordd.
7. Ar sail yr wybodaeth a dderbyniwyd gan y Cwmni ynglŷn â pha weithgaredd y byddent yn ei gynnal ar y tiroedd dan sylw, ni welir bod bwriad i wneud dim fyddai tu hwnt i'w hawliau nac yn groes i bolisiâu'r Cyngor. Mae swyddogion y Cyngor wedi rhoi arweiniad cwbl glir i'r Cwmni mewn perthynas â gweithgareddau allai fod angen caniatâd e.e. caniatâd cynllunio o ran defnydd o'r tir a'r angen i sicrhau nad yw mwynderau trigolion lleol yn cael eu heffeithio yn andwyol. Cafwyd sicrwydd gan y Cwmni y byddent yn parhau'r arweiniad yma a'u bod yn deall y byddai swyddogion y Cyngor yn monitro gweithgaredd ar y safle ac yn ymateb i unrhyw gwynion lleol y byddai'r Cyngor yn eu derbyn.
8. O ran ymgynghori lleol, nid yw materion cyfnewid tir o'r math yma fel arfer yn destun ymgynghori eang ac yn yr achos yma gellid dweud bod mwy wedi ei wneud nag arfer drwy'r drafodaeth gyda'r aelodau lleol. Wrth gwrs pe byddai'r Cwmni yn dymuno defnyddio'r tiroedd i bwrpas gwahanol yna byddai rhaid iddynt ddilyn y prosesau cywir i gael caniatâd ac fe fyddai ymgynghori yn rhan o hynny.
9. Mae'r Adran eisoes wedi cydnabod i'r aelodau lleol ac i'r Cyngor Tref na roddwyd digon o hysbysrwydd na rhagrybudd ynglŷn â newidiadau i leoliad safle ailgylchu oedd ar y maes parcio hwn. Mae'r safle ailgylchu bellach wedi symud i safle arall ym Mhorthmadog. Mae'r Adran wedi ymddiheuro am y camgymeriad yma.